

forsøgt, ikke har kunnet frugte Noget, maa der dog tilfidsl være et Middel tilstede og indtræde en Nødvendighed for Bvillingsmagten til at bruge dette Middel, for at fritage Staten for denne Udgift. Det er ganske vist, at en saadan Nægtelse kan føre til Conseqventer fra Regjeringens Side, som man maatte være forberedt til at tage paa sig. Det er imidlertid at haabe, at det ikke vil komme til en saadan Conflict, men at Regjeringen vil søge at vinde en Erkjendelse, der falder sammen med den, der saa ideligt og ideligt er fremkommen fra Rigsdagens Side. Derfor forekommer det mig, at den her antyde Strid maa godtgjøre, at der er en saa haard Nødvendighed, at man maa søge at gjøre den gjældende, og naar der til kommer, hvad der bestandig under Finanteloven burde foresvære os, at der er en høi Grad af Nødvendighed for Rigsdagen til at tilveiebringe Besparelser i de altfor store Udgifter i vor stærkt indsnævrede Stat, saa synes det mig paatrængende at frigjøre os for en Udgift, som vi ikke kunne indsee, er til den mindste Nytte, og som Staten ikke kan forsvare vedblivende at bære.

Indenrigsministeren: At Stamstutteriet er slet, kan i mine Tanker, forsaavidt det virkelig er Tilfældet, kun berettige til Forsøg paa at forbedre det. Have vi derimod ikke Raad til at holde Stutteriet, saa bliver der ikke Spørgsmaal om, hvorvidt det er godt eller slet. Dette har jeg erkjendt overfor Udvalget, ligesom jeg har erkjendt det overfor den ærede Forsamling. Saaledes staaer Sagen imidlertid ikke. Undersøgelserne fra Medlemmer her i Forsamlingen og fra Undersøgelsescommissionerne ere bestandig gaaede i den Retning, om Stutteriet duer eller ikke. Derksom Vægten derimod laa derpaa, at ærede Medlemmer i dette Thing og ogsaa Fleertallet i det andet Thing erkjendte, at Staten ikke har Raad til at holde et Stamstutteri, da troer jeg vistnok, at Fleertallet her ikke vil tvivle om, at jeg idetmindste ikke skulde være den Mand, der skulde tilraade at nægte Samtykke til Vedtagelsen af en saadan Lov. For mig staaer det imidlertid som hidtil uimodsiget, at Angrebene mod Stamstutteriet bestandig have været rettede

mod den nu bestaaende Tilstand paa Stutteriet; at man istedetfor at søge at forbedre denne kun vil kaste det Hele bort, ja, dette er i mine Tanker at kaste BARNET UD ILLIGEMED BADEVANDET. Jeg beklager at maatte komme tilbage hertil, men det er ikke min Skyld, at Spørgsmaalet paany er reist. Jeg maa erkjende, at det er fuldstændig rigtigt, at en saadan Nægtelse af lovhhjemlede Udgifter kan være nødvendig; men, som den ærede Taler fra Hjørring (Fischer) bemærkede, man skal kun gribe dertil som et yderste Middel, og jeg drifter mig til at henstille til den høitærede Forsamling, om et saadant Tilfælde her foreligger. Efterat et privat Lovforslag to, maaskee tre Gange har været behandlet her i Thinget eenskydende, og et Fleertal her bestandig har vedkjendt sig Rigtigheden af den Tanke, der er nedlagt i dette Lovforslag, men uden at det andet Thing nogensinde har udtalt sig derom, gad jeg dog nok spørge, om dette yderste Tilfælde her er indtraadt, om der her er en saadan Conflict tilstede af den Art, hvor de yderste Midler skulde anvendes. Jeg drifter mig til at gjentage den Henstilling, om der i et saadant Spørgsmaal, i en Sag af en Betydning som den foreliggende, er Anledning til, om jeg saa maa sige, at slaae paa Sværdet og sige: Disse Midler have vi til at fremtvinge vor Villie.

Reergaard: Jeg skal ikke videre komme ind paa den specielle Debat, hvad Stutteriet angaaer, men da vi nu af den høitærede Indenrigsminister hørte det blive antydet, at hvorfor man her i Thinget har viist Modstand mod Bibeholdelsen af Stutteriet, alene var, fordi, som man bestandig sagde, Fleertallet var af den Mening, at Stutteriet ikke svarede til Hensigten, ikke gif frem til det Bedre, saa maa jeg sige, at jeg ogsaa troer, at den Mening har gjort sig gjældende hos Mange, at efter Landets nuværende finansielle Tilstand var det ikke heldigt at anvende saa store Summer paa en Institution, som man dog ikke kunde paavise stiftede nogen videre Nytte i Forhold til de Summer, der anvendtes derpaa. Der er idag af den ærede Minister flere Gange blevet antydet, at han ikke lagde stor Vægt paa, at der her i Thinget er indbragt